

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2003

Nejlepší ekologický zemědělec za rok 2003 – Josef Šourek z Plavů

- Slovo předsedy
- Členská základna
- Poradenství
- Projekty
- Marketing
- Propagace a reklama
- Zastupování členů svazu
- Zahraniční spolupráce

- Výroční zprávy jednotlivých regionálních center
- Výroční zprávy odborných poboček svazu
- Svépomocný fond
- Partnerské organizace
- Orgány svazu
- Příloha - akce svazu
- Zpráva o hospodaření

SVAZ
PRO-BIO

PRO-BIO

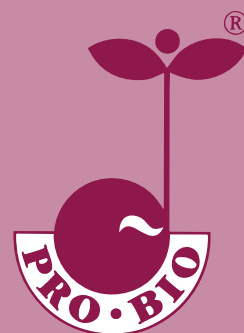
Svaz ekologických zemědělců
Nemocniční 53

787 01 Šumperk

telefon: 583 216 609

fax: 583 214 586

e-mail: pro-bio@pro-bio.cz

www.pro-bio.cz

SLOVO PŘEDSEDY SVAZU PRO-BIO

Vážení členové svazu PRO-BIO, milí příznivci ekologického zemědělství,

konec roku vždy vede k zamyšlení nad tím, co přinesl minulý rok a co můžeme očekávat od roku nového.

Při těchto úvahách jsem si vzpomněl na fotografii, kterou jsem zahlédl před lety kdesi v časopise. Byl na ní usmívající se sedlák s kosou uprostřed rozkvetlé louky. Takových fotografií vídáme i v dnešní době celou řadu a to nejen v tisku se zemědělskou tematikou. Co mě na fotografii zaujalo? Zaujal mě text, který oznamoval: „Česká krajina potřebuje spokojeného sedláka“. Od vzniku článku i fotografie už uběhlo hodně času a já přemýšlím, jestli už naše krásná krajina toho usměvavého a spokojeného hospodáře má.

Co potřebujeme k tomu, abychom měli ze své práce radost? Zdraví, úspěch a klid. Zdraví ovlivníme jen omezeně. Podmínky a úspěšnost naší práce ovlivňovat lze, avšak dnes už ne v takovém rozsahu, jak bychom chtěli. Už dávno nehospodaříme proto, abychom zajistili potraviny pro rodinu a jen to, co přebývá, prodávali do okolí. Naše úspěšnost už tolik nezávisí na tom, jak umíme hospodařit. Rozhodující je, komu a za kolik naši produkci prodáme. Pokud se podaří úrodu nebo zvířata dobře prodat, farma prosperuje a radost z úspěchu nese i ten potřebný klid. Ohlédnou-li se v tom minulém roce zpět, přál bych nám v novém roce toho klidu více!

Výkupní ceny našich produktů, rozmary počasí, závislost na politických rozhodnutích – to všechno jsou skutečnosti, které dnes ovlivňujeme jen těžce. Je možné se tomu bránit, ale jen pokud na to člověk není sám. Lidé už ale dávno pochopili, že nejen s radostmi ale i se starostmi je dobré se podělit. I my jsme překonali naši historicky vypěstovanou neochotu se sdružovat a organizovat a stali se členy svazu PRO-BIO.

Ve svazu se radujeme z našich úspěchů, pomáháme si překonávat těžkosti a neúspěchy, bojujeme za naše společné zájmy. Jsme rádi, když se máme mezi sebou čím pochlubit, cítíme sílu svazu, když můžeme někomu pomoci v nesnázech a ze společných setkání se vracíme domů s větší nadějí a optimismem.

Děkuji proto všem, kteří se zapojili do naší společné práce, děkuji za ten nápad hospodařit podle zásad zdravého rozumu a v souladu s přírodou.

Děkuji za sebe i za naši krajinu.

Zdeněk Perlinger

Členská základna

K 31. 12. 2003 svaz PRO-BIO sdružoval 525 členů + 144 členů PRO-BIO Ligy

Struktura členské základny:

• zemědělci	404
• zpracovatelé	46
• velkoobchody	20
• prodejny	50
• poradci	26
• školy	10
• čestní členové	11

Pozn.: někteří členové spadají do více kategorií

Počet členů v jednotlivých RC a pobočce prodejen biopotravin :

• RC Bílé Karpat	50
• RC Humpolec	37
• RC Jeseníky	92
• RC jižní Morava	20
• RC Litomyšl	30
• RC Moravská brána	6
• RC Polabí	33
• RC Severovýchod	39
• RC Severozápadní Čechy	93
• RC Šumava	55
• Pobočka prodejen biopotravin	50

Struktura ekologicky obhospodařované půdy členy svazu:

Celkem v EZ a přechodném období 136.017,39 ha, z toho:

• orná půda	9 438 ha
• trvalé travní porosty	123 396,8 ha
• trvalé kultury	164,04 ha
• vinice	7,51 ha
• zelenina	10,96 ha

Porada pracovníků svazu PRO-BIO

Struktura činností členů svazu:

• pěstitelé zeleniny	20
• pěstitelé ovoce	29
• pěstitelé bylin a koření	20
• pěstitelé brambor	50
• pěstitelé obilovin	100
• pěstitelé luskovin	25
• chovatelé ovcí	100
• chovatelé koz	50
• chovatelé prasat	35
• chovatelé drůbeže	30
• chovatelé skotu	310
• chovatelé koní	100

Pozn.: zde jsou zahrnuti všichni pěstitelé a chovatelé včetně těch, kteří mají produkci jen pro svou vlastní spotřebu

Poradenství

Základní poradenství pro členy bylo prováděno na úrovni regionálních center, která samostatně i ve spolupráci s hlavní kanceláří svazu PRO-BIO během roku uspořádala několik vzdělávacích akcí (semináře, polní dny viz. přehled akcí) a především zajišťovala terénní poradenství na farmách a podnicích zaměřené zejména na problematiku dodržování zákona o EZ. Závěrem roku se připravovali zemědělci i samotní poradci na seminářích zaměřených na novou legislativu po vstupu do EU.

Svaz PRO-BIO a regionální centra spolupracovaly se spolkem poradců EPOS na přípravě seriálu regionálních seminářů v rámci programu Sapard, týkajících se nové legislativy po vstupu do EU.

V roce 2003 nebylo možné využít žádné podpory pro spolufinancování poradenské činnosti. Dotační titul MZe pro podporu poradenství tzv. Poradenské kroužky nebyl totiž v roce 2003 vyhlášen. Přípravuje se nový státní poradenský

Valná hromada v Koutech nad Desnou

systém, do kterého budou zařazeni pouze akreditovaní poradci. Za tímto účelem probíhaly akreditace poradců při KCP ÚZPI, které v roce 2003 získali 2 zaměstnanci svazu PRO-BIO a 4 správci regionálních center.

Kolektiv autorů pod vedením svazu PRO-BIO připravil I.díl učebnice ekologického zemědělství, který obsahuje komplexní učební materiál pro školy i praxi z oblasti rostlinné produkce v EZ. Tisk učebnice finančně podpořilo MŽP.

Svaz PRO-BIO ve spolupráci s MŽP připravil pro zemědělce brožuru „Agroenvironmentální opatření“, která mapuje možnosti využití agroenvironmentálních opatření v rámci HRDP, jejich finanční zdroje, podmínky potřebné pro jejich dosažení, kombinovatelnost opatření a další užitečné informace.

Svaz PRO-BIO uspořádal v říjnu exkurzi na maďarské ekologické farmy a podniky, kde se členové mohli seznámit s vývojem EZ v sousední zemi a praktickými zkušenostmi farmářů a výrobců.

Exkurze členů v Maďarsku

Projekty

Svaz PRO-BIO spolupracoval pro naplnění svých cílů s partnerskými organizacemi doma i v zahraničí. Pro zlepšení podmínek a úrovně ekologického zemědělství svaz řešil prakticky využitelné projekty, které se v roce 2003 týkaly zejména propagace ekologického zemědělství a jeho produktů mezi širokou zemědělskou i spotřebitelskou veřejností. Snahou pracovníků svazu bylo propagovat zejména produkci a služby členských podniků PRO-BIO.

Propagace ekologického zemědělství

(za podpory Ministerstva zemědělství ČR)

Svaz ekologických zemědělců PRO-BIO během roku 2003 propagoval ekologické zemědělství na mnoha akcích, výstavách,

přednáškách, v publikacích a tisku. V rámci tohoto projektu bylo ekologické zemědělství prezentováno na veletrhu HARMONIE 2003 v Praze – Letňanech a na celostátních Biodožínkách v Borové u Chvalšín, svaz připravil stránky o ekologickém zemědělství v časopise Bioměsíčník a realizoval přednášky a osvětu pro školy.

Průmyslové zemědělství a naše zdraví

(za podpory Ministerstva životního prostředí ČR)

Projekt připravila a realizovala samostatná odborná pobočka svazu: PRO-BIO prodej a marketing biopotravin. Cílem projektu bylo zvýšit povědomí veřejnosti o negativních jevech průmyslového zemědělství jak na životní prostředí, tak především na zdraví lidí, a zároveň informovat o výhodách ekologického zemědělství a spotřeby biopotravin. Výstupem projektu je informační publikace a plakát.

BIO Marketing

(za podpory Ministerstva životního prostředí Lucemburska a nadace Hëllef fir d'Natur)

Již tradiční spolupráce se svazem lucemburských ekozemědělců a nadací Hëllef fir d'Natur se kromě osvěty a propagace (viz. kapitola propagace v této výroční zprávě) zaměřila také na výměnu praktikantů, Bioakademii 2003, rozvoj EZ a odbyt v Bílých Karpatech, zastupování svazu PRO-BIO v EU skupině organizace IFOAM.

Odborné semináře pro zemědělskou veřejnost ve spolupráci s VÚRV Praha – Ruzyně

(v rámci programu podpory poradenství Ministerstva zemědělství ČR)

- 20. – 21. 3. – Kouty nad Desnou – seminář České ekologické zemědělství po vstupu do Evropské Unie
- 10. 11. – Dalovice - seminář Pěstování krmných plodin v ekologickém zemědělství
- 29. 11. – Uherské Hradiště – seminář Ekologické zemědělství – šetrné hospodaření v krajině uskutečněný v rámci festivalu TSTTT

Euréka – Fytoremediace

(za podpory Ministerstva školství ČR)

Projekt byl zastřešen společností Agritec, výzkum, šlechtění a služby, s.r.o. Šumperk. Projekt potvrdil dobrou schopnost lnu očistovat půdy kontaminované těžkými kovy. Součástí projektu jsou i návrhy na zpracování lnu, který obsahuje těžké kovy po jeho nasažení pro fytoremediaci. Pokusné ekologické pěstování lnu probíhalo také ve čtyřech členských podnicích svazu PRO-BIO.

Bioakademie 2003

3. ročník mezinárodního česko-rakouského projektu svazů PRO-BIO a BIO ERNTE, Spolkového ministerstva zemědělství a životního prostředí Rakouska - BMLFUW a MZe ČR. V roce 2003 byl projekt dále spolufinancován pražskou pobočkou nadace Heinrich Böll Stif-

tung, CEI – středoevropskou iniciativou, MŽP ČR, spolupracoval švýcarský výzkumný ústav ekologického zemědělství - FiBL, Švýcarský spolek SVWO, svaz Bioland a další. Projekt Bioakademie je jedním z nejdůležitějších projektů svazu PRO-BIO. Je to současně akce vzdělávací, propagační, politická i osvětová s velkým mezinárodním dosahem. V roce 2003 se zúčastnilo 250 zástupců ze 17 zemí Evropy. PRO-BIO je hlavním organizátorem i odborným garantem akce.

Mezi nejvýznamnější hosty patřil český ministr životního prostředí Libor Ambrozek a náměstek ministra zemědělství a životního prostředí Rakouska Reinhard Mang. Program Bioakademie byl rozdělen na dvě samostatné konference a to pro odbornou veřejnost na téma „EZ v produkčních oblastech“ a pro spotřebitele na téma „Etika zemědělce a kvalita biopotravin“. Hlavním cílem se stala výměna informací mezi stávajícími a budoucími členy EU s důrazem na přípravu ekologických zemědělců z kandidátských zemí na vstup do EU. Teoretická část konference byla doplněna návštěvou ekologických podniků a farem v České republice, na Slovensku a v Rakousku a doprovodným programem.

Ministr Ambrozek na Bioakademii 2003

E(co)-Qualify - Vzdělávání bioprodejců

(Leonardo da Vinci – mezinárodní projekt podporovaný EU)

Na projektu se od konce roku 2002 podílel svaz PRO-BIO, prostřednictvím odborné pobočky PRO-BIO prodej a marketing biopotravin. Projekt vytváří systém vzdělávání maloobchodníků s biopotravinami s podporou moderních technologií (e-learning, výukové moduly na CD atd.) a zavádí evropské kvalifikační standardy pro prodejce biopotravin.

Společný grantový program Propagace EZ v ČR

(za podpory Nadace Partnerství a svazu PRO-BIO)

Na tento grantový program přispěl svaz PRO-BIO ze svépomocného fondu částkou 150.000,- Kč. Celkem bylo v roce 2003 podpořeno 8 projektů částkou 250 104 Kč, potěšitelné je, že se zde o prostředky na propagaci EZ ucházela úspěšně i některá regionální centra svazu PRO-BIO. Například byly uspořádány dva biojarmarky v Chrudimi, vánoční biojarmark v Praze, propagační akce a biojarmark v Ostravě, biodožínky na Karlovarsku. V rámci programu byla již podruhé vyhlášena a oceněna Česká biopotravina roku, kterou se

pro rok 2003 stala kolekce výrobků z kozího biomléka manželů Dobrovolných z Ratibořic. Pro malý objem prostředků v tomto propagačním fondu se však vyhlášovatelé programu rozhodli tento grantový program přerušit, s tím, že bude pokračovat pouze soutěž o Českou biopotravinu roku s následnou propagací oceněných výrobků.

Marketing

Marketingové aktivity svazu PRO-BIO byly zaměřeny na obecnou podporu prodeje bioproduktů a biopotravin, ale i na propagaci konkrétních členů – farmářů, zpracovatelů, prodejců. Svaz PRO-BIO se účastnil několika akcí, z nichž nejúspěšnější byla prodejní expozice členů svazu na veletrhu Harmonie v Praze. Důležitým bodem bylo vyhlášení České biopotravinu roku, jejíž držitel a jeho výrobky byly díky náležité medializaci efektivně podpořeny. Stejně tak se podařilo výrazně podpořit konkrétního člena, farmáře, vyhlášením Nejlepšího ekologického zemědělce.

Také Bioakademie 2003, jejíž jedna tématická část byla zaměřena na oblast biopotravin, přispěla k výměně důležitých informací v problematice obdoby a podpory prodeje.

Svaz PRO-BIO připravil nové Směrnice PRO-BIO, které jsou v souladu se směrnicemi Bioland. Osvědčení člena dle nových Směrnic podléhá vyšším standardům pro produkci bioproduktů a biopotravin a cílem je zvýšení prodejnosti a konkurenceschopnost na zahraničních trzích. Směrnice jsou platné od ledna 2004.

Svaz PRO-BIO vydal několik propagačních brožur na podporu prodeje bioproduktů a biopotravin, např. brožura určená spotřebitelům „Křížem krázem českým Bio světem“, která mapuje aktuální trendy v ekologickém zemědělství, současnou situaci na českém trhu s biopotravinami, kvalitu biopotravin či vliv biopotravin na lidské zdraví.

V oblasti marketingu se angažovaly také odborné pobočky svazu a regionální centra.

Oceněné biopotraviny roku

Společná expozice svazu PRO-BIO na veletrhu Harmonie

Propagace a reklama

Propagační a osvětové akce

Z hlediska propagace jednotlivých členů byla významná účast na veletrhu Harmonie 2003. Po úspěšné účasti na Harmonii 2002 svaz opět realizoval společnou expozici svých členů, která lákala pestrou paletou nabízeného zboží (550 druhů od 18 členů svazu) a originálním interiérem z přírodních materiálů. Součástí expozice byla samoobslužná prodejna biopotravin a bioproduktů našich českých výrobců a dovozců, informační servis o ekologickém zemědělství, prodej literatury, ochutnávkový pult a další doprovodné akce. Celková návštěvnost expozice je odhadována na 8.000 návštěvníků. Originální expozici Svazu PRO-BIO nominovalo Design centrum ČR jako českou expozici roku 2003.

Součástí veletrhu Harmonie 2003 bylo vyhlášení výsledků celostátní soutěže „Česká biopotravina roku“, které bylo úspěšně medializováno. Titul získala za soubor výrobků z kozího mléka rodinná kozí farma Pavla a Jitky Dobrovolných z Ratibořic.

Jako tradičně svaz PRO-BIO realizoval samostatnou expozici českého ekologického zemědělství a biopotravin na mezinárodním veletrhu BioFach v Německu.

V květnu proběhl již jedenáctý ročník vyhlášení nejlepšího ekologického zemědělce roku – Bartákových hrnců. Ocenění získal Josef Šourek z farmy Filoun v Plavech u Jablonce nad Nisou.

Výjimečně úspěšné a hojně navštívené byly celostátní Bidožínky na farmě Borová u Chvalšín. Akci dominoval atraktivní zábavný program a bohaté bioobčerstvení.

Svaz PRO-BIO organizoval a účastnil se dalších akcí a seminářů (viz. seznam akcí). Zmíněné propagační aktivity cíleně zasahují širokou veřejnost, zejména konečného spotřebitele, se zpětným dopadem na ekologického zemědělce. Zájem veřejnosti každoročně roste a roste i zájem jednotlivých ekologických zemědělců prezentovat své produkty. Společné expozice umožňují mnoha ekologickým zemědělcům, kteří by se samostatně nebyli schopni veletrhu zúčastnit, propagovat své produkty.

Výroba propagačních předmětů

Svaz PRO-BIO zhotovil členské tabule určené k označení členských podniků, propagační doplňky určené na akce a výstavy, propagační obecné postery a velkoplošné fotografie, pro-

pagační postery pro konkrétní členy, prodejní tašky a sáčky z recyklovatelného papíru s jednobarevným potiskem pro členy.

Tisk publikací a letáků

- ✿ Propagační brožura „Křížem krázem českým bio světem“ - průvodce českým světem ekologického zemědělství a biopotravin
- ✿ Bulletin ekologického zemědělství – téma „Bioakademie 2003“ (sborník odborných přednášek z Bioakademie 2003)
- ✿ Příprava učebnice ekologického zemědělství – I. díl „Základy EZ a rostlinná produkce“, tisk v únoru 2004
- ✿ Leták o historii Bioakademie
- ✿ 2 druhy letáků o ekologickém zemědělství a svazu PRO-BIO v anglickém a německém jazyce
- ✿ Výsevny dny 2004 - kalendář konstelací pro zahrádkáře a zemědělce

Spolupráce s médii a PR

- ✿ Informační stránka v časopise Bioměsíčník
- ✿ Spolupráce s časopisem Zemědělec
- ✿ Další spolupráce s médii
- ✿ Spolupráce scénáře a spolupráce na natáčení nového filmu o ekologickém zemědělství v ČR „Ke kořenům“
- ✿ Spolupráce při natáčení německého filmu „Ekologické zemědělství v Evropě“
- ✿ Spolupráce na natáčení krátkého televizního pořadu o ekologickém zemědělství v mikroregionu Jeseníky
- ✿ Vydávání tiskových zpráv
- ✿ Tisková konference při příležitosti Bioakademie 2003 a České biopotravinu roku 2003

Média a svaz

Další aktivity

- ✿ Správa a aktualizace internetových stránek
- ✿ Provozování Informačního centra v Praze prostřednictvím PRO-BIO Ligy
- ✿ Knihovna odborné literatury
- ✿ Vedení a aktualizace tématického fotoarchivu
- ✿ Registrace loga Bioakademie jako ochranné známky v české databázi ochranných známek

Zastupování členů svazu

Zástupci vedení svazu i jednotliví ekologičtí zemědělci spolupracovali s dalšími aktéry

Udělení Ceny ministra životního prostředí

v ekologickém zemědělství na tvorbě Akčního plánu rozvoje EZ v ČR na dalších 10 let. Tento důležitý dokument byl schválen vedením MZe a v březnu 2004 by měl být schválen vládou ČR. Dále byly navázány dobré kontakty s MŽP, které přijalo plán pro podporu ekologického zemědělství v ČR a podpořilo několik aktivit svazu PRO-BIO (I. díl učebnice EZ, Bioakademii 2003, tisk publikací, aktivity PRO-BIO Ligy atd.). Svaz PRO-BIO obdržel Cenu ministra životního prostředí za mnohaleté úsilí při prosazování a propagaci udržitelného a ekologicky příznivého hospodaření – ekologického zemědělství – v České republice.

Zástupci svazu spolupracovali na přípravě HRDP a Operačního programu zemědělství, který posléze i připomínkovali a zasloužili se o zvýšení původně navrhovaných dotací pro EZ. Svaz PRO-BIO je zastoupen i v monitorovacím výboru Operačního programu zemědělství. Svě zástupce má také ve správné radě kontrolní organizace KEZ, o.p.s. a je připomínkovým místem MZe, kde připomínkoval ku prospěchu EZ několik návrhů zákonů a vyhlášek. S MZe probíhala spolupráce zejména v oblasti propagace a při řešení praktických otázek v souvislosti s dotacemi, přihlašování do EZ a sankcemi za porušování zákona o EZ.

V oblasti GMO se svaz aktivně zapojil do kampaně nevládních organizací proti uvedení GMO do oběhu v ČR. Ve spolupráci s KEZ o.p.s. a spolkem poradců EPOS připomínkoval zákon o GMO. V mezinárodním měřítku se podílel na vypracování návrhu pravidel pro koexistenci GMO a EZ v EU. Na Bioakademii 2003 v Lednici byla přijata rezoluce o GMO a zaslána komisaři EU pro zemědělství, Franzii Fischlerovi.

Pro operativní zastupování zájmů členů svazu PRO-BIO je od roku 2003 spolufinancován provoz kanceláře svazu PRO-BIO v centru Prahy v Truhlářské ulici (v Biocentru firmy Albio společně s IC PRO-BIO Ligy), kde probíhají mj. jednání rady svazu a další akce spojené s propagací a lobbinkem.

Zahraněční spolupráce

Smyslem zahraniční spolupráce svazu PRO-BIO bylo podpořit členské podniky prostřednictvím zahraničních odborných informací a zkušeností, poskytovat inspiraci v podnikání, přiblížit členům ekologické zemědělství

v zahraničí, připomenout nutnost mezinárodní spolupráce v oblasti hospodaření, zpracování i obchodu s biopotravinami, ale i posilování dobrého jména a postavení svazu PRO-BIO na mezinárodní úrovni a využití zahraničních zkušeností při vývoji i zlepšování svazové práce. Význam zahraniční spolupráce roste s přibližováním se ČR EU.

Jako každoročně se svaz PRO-BIO představil na mezinárodním veletrhu BioFach v Norimberku s expozicí českých bioproduktů a informačními materiály. V rámci veletrhu BioFach se konala mezinárodní konference IFOAM, Spolkového ministerstva zemědělství a ochrany spotřebitele SRN „Ekologické zemědělství v zemích, které vstupují do EU – Dialog mezi východem a západem“, kde se svaz PRO-BIO prezentoval přednáškou na téma „Ekologické zemědělství v ČR a svaz PRO-BIO“ a „Spolupráce svazů PRO-BIO a Bioland“.

Zástupci svazu PRO-BIO se účastnili na mezinárodní vědecké konferenci „Ekologické zemědělství je zemědělství budoucnosti“ ve Vídni. V červnu připravili týdenní program pro exkurzi studentů a profesorů z univerzity z Kasselu. Důležitým projektem svazu na mezinárodní úrovni bylo uspořádání 3. ročníku Evropské letní akademie ekologického zemědělství – Bioakademie v Lednici, které ze zúčastnili zástupci sedmnácti zemí. Tato aktivita je zmiňována na jiných místech výroční zprávy. V červnu uspořádal svaz PRO-BIO exkurze do členských podniků pro švýcarské poradce a v říjnu pro své členy několikadenní zájezd na ekologické farmy a výroby v Maďarsku. Na sněmu strany „Zelených“ v Drážďanech představil české ekologické zemědělství na informačním stánku, který navštívila řada významných politiků ze Spolkové republiky Německo. V prosinci svaz PRO-BIO uskutečnil přednášku „Stav a očekávané změny v ekologickém zemědělství ČR“ na semináři ve Freiburgu v Německu a poté na valné hromadě bavorských členů svazu Biolandu v Regensburgu na téma „Spolupráce mezi svazem Bioland a PRO-BIO v době vstupu ČR do EU“. Svaz PRO-BIO se zúčastnil schůzky čtyř zemí – Švýcarska, Rakouska, Německa a České republiky v Linzi. Pro členy svazu byla také vyjednána možnost studovat v Dánsku na mezinárodní dvouleté škole „Organic Farmer“, která je určena pro absolventy středních a zemědělských škol (výuka je zaměřena na praxi a probíhá v angličtině).

Exkurze studentů z Univerzity ve Wizenhausenu

V průběhu roku připravil nové směrnice PRO-BIO podle směrnic německého svazu Bioland včetně systému certifikace. Významná je kooperace se zahraničními svazy, asociací IFOAM, a dalšími partnery v rámci společných projektů.

Výroční zprávy jednotlivých regionálních center

PRO-BIO RC Bílé Karpaty

Správce RC: Ing. Drgáč M.

Výbor RC: Březík F., Ing. Drgáč M., Ing. Haničinec J., Ing. Hromek P., Karásek L., Krajcar J., Mikšík J., Ondruch J., Ing. Šašínska J., Ing. Šeliga P., Škarpič Z.

Ochutnávka biopotravin na festivalu TSTTT v Uherském Hradišti

V roce 2003 bylo prioritou RC individuální poradenství – příprava farem pro kontrolu a certifikaci produktů, konzultace o nových postupech a odstraňování rizikových míst v hospodaření. Pro řešení odbytu regionální produkce byla v roce 2003 založena obchodní organizace Tradice Bílých Karpat s.r.o. se sídlem v Hostětině, která se zaměřuje na marketing zemědělské a řemeslné produkce a biopotravin z regionu. RC se stalo členem občanského sdružení TBK, které založilo TBK s.r.o. V roce 2003 se tato společnost soustředila především na odbyt biohovězích masa a biomošů. RC se podílelo na zajištění výběru a dodávek jatečných kusů z ekologických farem, zpracování systému porážky, zpracování a odbytu biomasa. Poraženo bylo 10 býků ze 6 ekofarem, pravidelně odebírají maso některé regionální prodejny. Snahou je zajistit pravidelné dodávky vakuovaného biomasa ve čtrnáctidenních intervalech. RC také spolupracovalo na koordinaci dodávek biojablek do moštárny v Hostětině.

V oblasti osvěty a vzdělávání v ekologickém zemědělství pořádalo RC ve spolupráci

s dalšími nevládními neziskovými organizacemi řadu akcí. Podílelo se na natáčení filmu o EZ v Evropě pro německou televizi. Spolupracovalo při zajištění doktorandské stáže na ekofarmách s perspektivou vytvoření poradenského nástroje pro EZ. Zástupci RC navštívili svaz Ekotrend na Slovensku s cílem výměny zkušeností a možností spolupráce. Účastnili se jednání při přípravě akčního plánu rozvoje EZ v ČR, schůzek a školení poradců EZ.

Většinu aktivit zabezpečovalo RC prostřednictvím IS Kopanice formou služeb.

Projekty

V roce 2003 nemělo RC žádný samostatný grant.

Podílelo se na spolufinancování grantu IS Kopanice přiděleného Zlínským krajem „Poradenství a osvěta v EZ ve Zlínském kraji“. Součástí projektu bylo poradenství v EZ, ochraně přírody a přednášky o biopotravinách a ekologickém zemědělství.

Z grantu IS Kopanice získaného od Nadace Partnerství, program „Život pro venkov“, byly poskytnuty prostředky na výrobu propagačních materiálů pro členské ekofarmy.

Ve spolupráci s VÚZE Brno a Nadací Avalon (NL) se RC snažilo zajistit finanční podporu pro zpracování a odbyt hovězího masa z regionálních ekologických farem.

Akce

25. - 27. 4. - zajištění exkurze pro holandskou nadaci Avalon a jejich projektové partnery z jihovýchodní Evropy - návštěvy ekologických farem a zpracovatelských podniků a beseda se zemědělci a zástupci RC

24. 5. - účast na Sadařském semináři v Pitíně

20. - 22. 6. - prezentace EZ na výstavě Zahradá Moravy ve St. Městě u Uherského Hradiště

23. 8. - spolupořádání Bělokarpatkých biodožinek a Ozvěň Hornácka ve Velké nad Veličkou, v rámci akce beseda na téma „Aktuální situace v zemědělských platbách při vstupu do EU“

21. 11. - organizace semináře na SZeŠ ve Starém Městě u Uherského Hradiště „Hospodaření na trvalých travních porostech v ekologickém zemědělství“ v rámci vzdělávacího cyklu EZ programu Sapard

29. 11. - organizace semináře „Ekologické zemědělství - šetrné hospodaření v krajině“ - v rámci festivalu TSTTT v Uherském Hradišti

22. 10. - návštěva Správy CHKO Moravský kras - exkurze na ekologických farmách v CHKO Bílé Karpaty

19. 12. - zprostředkování návštěvy pracovníků VÚZE na ekologických farmách, konzultace agro-environmentálních programů

Renata Vaculíková, Milan Drgáč

PRO-BIO RC Severozápadní Čechy

Správce RC: Ing. Perlinger Z.

Výbor RC: Chlupáčková H., Radičová J., Maglen P., Crha J., Zacharda P.

Exkurze členů RC Severozápadní Čechy na farmách v Jeseníkách

Aktivita RC spočívali v poradenské činnosti - přes 300 hod poradenské práce (příprava na KEZ, asistence při KEZ, změny výměry, odborné poradenství, zákon 242/2000), organizaci odborných seminářů, organizaci tematických exkursí (BioFach, RC Jeseníky, partnerské svazy Gaa a Bioland), organizaci akcí propagujících členy RC a ekologické zemědělství (Biodožinky, výstava Ekotrend), získávání finančních prostředků na výše uvedené akce, prohlubování přeshraniční spolupráce s ekozemědělci (návštěvy farmářů ze Saska a Bavorska, zástupců zemědělských škol z Dánska a Německa), propagaci ekologického zemědělství mezi zemědělskou mládeží, přípravě farem na vstup ČR do Evropské unie, zastupování zájmů členů na MZe ČR a Zemědělských agenturách regionu.

Informace o členech RC

93 členů v regionu krajů Plzeňského, Karlovarského, Ústeckého a Libereckého s výměrou ploch cca 50 000 ha

Akce

28. 1. - organizace semináře „Jak využít program Sapard“ v Dalovicích

7. 2. - účast na semináři „Kvalita biopotravin“ na VŠCHT v Praze

14. 2. - organizace exkurze na veletrh BioFach

18. - 19. 4. - organizace semináře „Zemědělská politika v EU“ v Ústí nad Labem

2. 5. - účast na exkurzi po ekologických farmách Bavorska

4. 6. - organizace návštěvy farmářů ze Saska

9. 6. - organizace návštěvy farmářů z Bavorska

16. - 17. 7. - účast na Bioakademii

srpen - organizace návštěvy zástupců zemědělských škol a univerzit z Dánska a Německa

6. 9. - spolupořádání Ležnických biodožinek v Ležnici u H. Slavkova

17. 10. - organizace semináře „Pěstování krmných plodin v EZ“ v Dalovicích

7. - 8. 11. - organizace exkurze na RC Jeseníky

24. - 29. 11. - uspořádání výstavy Ekotrend

Zdeněk Perlinger

PRO-BIO RC Severovýchod

Správce RC: Polák J.

Výbor RC: Polák J., Janíčková J., Pisavčík M.

RC působí v regionu s vysokým zastoupením ekologicky obhospodařované půdy, převážně trvalých travních porostů specializovaných na chov skotu, krav BTM, koz, ovcí, výrobu mléka a mléčných výrobků. V Lipové u Velkého Šenova jsou v provozu jedny z největších ekologických jatek v republice, které zpracovávají ekologickou produkci nejen z naší oblasti, ale přes odbytové družstvo Ekodružstvo Severozápad z celé republiky. Zpracovaná ekologická produkce je distribuována do obchodních řetězců.

Informace o členech RC

39 členů, v roce 2003 bylo třem členům zrušeno členství.

Ze Svépomocného fondu byla našim členům poskytnutá půjčka pro pět členů ve výši 740 tisíc korun českých. Člen RC Josef Šourek a jeho farma Filoun získal titul „Nejlepší ekologický zemědělec roku“, ekofarmu Filoun navštívil také prezident ČR Václav Klaus.

Pan prezident na farmě Filoun v Plavech

Projekty

Grant Libereckého kraje na podporu Dne otevřených dveří na ekofarmě Filoun v Plavech

Zapojení do projektu odborných seminářů Sapard.

Akce

24. 5. - účast na Biojarmarku v Děčíně s propagačním materiálem o EZ

31. 5. - organizační zajištění vyhlášení „Nejlepšího ekologického zemědělce roku“

27. 9. - účast na Biojarmarku v Sychrově na Liberecku s propagačním materiálem o EZ

Jan Polák

PRO-BIO RC Jeseníky

Správce RC: Winter F.

Výbor RC: Ing. Trávníček P., Ing. Daněk S., Ing. Hutar M., Hořák J., Kováč J., Ing. Žák P., RNDr. Zbytek F.

Na schůzkách a seminářích, které jsme připravili pro členy, jsme informovali o změnách v legislativě, ale i o připravovaných změnách spojených se vstupem ČR do EU. Během roku RC informovalo členy pomocí zpravodaje a vlastních webových stránek. Zajišťovalo

Natáčení TV BOX na farmě Bělá

poradenskou činnost v návaznosti na zákon o EZ a pomoc svým členům při komunikaci s kontrolním orgánem. Podílelo se na zajišťování odbytu biomasa zpracovaného na certifikovaných jatkách. Jedním z důležitých úkolů bylo také získávání nových členů z řad konvenčních, či začínajících zemědělců. Správní rada RC má zastoupení v jednotlivých regionech své působnosti, díky tomu lépe komunikuje s jednotlivými zemědělci a v případě potřeby může operativně řešit vzniklé problémy.

Převážnou většinu úkolů, které si naše RC vytýčilo se nám také podařilo splnit. Stále se nám však nedaří, domluvit se nejen v rámci RC, ale i v rámci svazu na odbytu rostlinné a živočišné produkce, tedy na odbytovém družstvu. Je to úkol, na kterém musíme stále pracovat.

Informace o členech RC

92 členů. RC Jeseníky je druhým největším regionálním centrem v rámci svazu, rozkládající se na katastrech tří podhorských okresů Šumperk, Bruntál a Jeseník s vysokým zastoupením ekologicky obhospodařované plochy, převážně TTP. Zaměření našich farmářů je na chov krav bez tržní produkce mléka.

Projekty

- ✿ zpracování projektů podaných na MŽP v rámci programu Olomouckého kraje OPOK 2003 jsme podali čtyři projekty, z nichž jeden byl schválen. Jeho realizace proběhne v roce 2004 - Den otevřených dveří na farmě Bělá ZD Jeseník

Akce

- ✿ regionální schůzky se zaměřením na proškolení členů RC k legislativě KEZ, o.p.s. v Šumperku a Bruntále
- ✿ exkurze po ekologických farmách pro základní školu Bohdíkov, SOŠ Šumperk
- ✿ kurz ekologických zemědělců ve Vlaském u Hanušovic
- ✿ exkurze pro ekologické zemědělce s RC Severozápad
- ✿ exkurze pro mladé agrárníky
- ✿ spolupráce při přípravě videofilmu o regionu Jeseníky a prezentace místních biopotravin v reklamním spotu TV Prima

František Winter

PRO-BIO RC Moravská brána

Správce RC: Ing. Malíková A.

Výbor RC: Ing. Folta J., Ing. Sedlařík, Ing. Müller K., Szemeková Z., Ing. Ludík, Ing. Látal J.

RC provádělo poradenskou a konzultační činnost, navázalo spolupráci se společností Regionální centrum EIA s.r.o. z Ostravy (společnost zaměřená na hodnocení vlivů na životní prostředí a zabývající se zdravým životním stylem). Jednou z nejvýznamnějších aktivit RC bylo hledání jatek pro porážku a zpracování ekologicky chovaných hospodářských zvířat (navázán kontakt s firmou Machač, Mořkov). RC navázalo spolupráci s obcí Kateřinice - možnost ekologického využívání vodních nádrží v obci Kateřinice.

Informace o členech RC

26 členů: 1 čestný člen, 18 zemědělců, 1 občanské sdružení, 6 zpracovatelů a obchodníků a správce RC.

Projekty

- ✿ MŽP - projekt „Rozmanitost přírody na ekofarmě Ing. Josefa Folty“ - vydání propagačního materiálu s cílem zlepšit informovanost o souvislostech mezi šetrným zemědělským hospodařením a biologickou rozmanitostí

Ochutnávka biopotravin v MŠ v Proskovicích

Akce

- ✿ 23. 5. - ochutnávka biopotravin v mateřské škole v Ostravě - Proskovicích - vazba na projekt spolufinancovaný Nadačí Partnerství „Biopotravin pro Moravskoslezský kraj“ ve spolupráci s firmou PRO-BIO Obchodní společnost s r.o. Staré Město
- ✿ 3. 10. - setkání rady RC v Kateřinicích u Ing. Josefa Folty
- ✿ 10. 10. - účast na biojarmarku Natura ve Střední zemědělské škole v Českém Těšíně uspořádaném Sdružením Arnika Ostrava, návštěva ekofarmy Kurajka Zdeňky Szemekové v Jablunkově Návsi
- ✿ 15. 11. - návštěva manželů Kielarových v Malé Morávce - zaměřeno na možnosti šetrné turistiky v rámci ekologické farmy - záměr Ekofarmy KURAJKA, seznámení s činností sdružení Země děda Praděda
- ✿ 16. - 17. 12. - spoluorganizování semináře EPOS na Střední zemědělské škole v Novém Jičíně

Alena Malíková

PRO-BIO RC Šumava

Správce RC: Ing. Krtouš V.

Výbor RC: Ing. Vokál P., Ing. Scheinost F., MVDr. Daněk J.

V roce 2003 byla činnost RC zaměřena především na zvyšování odborné, profesní,

i teoretické úrovně jednotlivých zemědělců a to formou školení, terénního poradenství, účasti na odborných seminářích a odborných exkurzích. Velkou pomocí pro členy RC je informační a poradenské centrum ve Stachách, včetně využití služeb internetu. Činnost poradenského centra byla od června rozšířena z původního 2,5 denního provozu týdně na provoz od pondělí do pátku. V letních měsících členové využívali především telefonického poradenství, ke konci roku se toto poradenství měnilo v častější osobní kontakt. Poradenství pravidelně využívá 35% členské základny, ostatní členové využívají poradenství nepravidelně. Nezanedbatelnou část poradenství tvoří podávání informací o ekologickém zemědělství nečlenům, kteří se rozhodují o registraci k ekologickému zemědělství a členství ve svazu PRO-BIO.

Informace o členech RC

RC Šumava má 55 členů, během roku přibyli 3 noví členové a 2 ukončili členství.

RC Šumava působí v bývalých okresech Český Krumlov, Prachatice, Klatovy, Strakonice a Písek. Největší část členů RC však hospodaří na území Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava, v bývalých okresech Český Krumlov, Prachatice a Klatovy. Zemědělské hospodaření ve velkoplošných chráněných územích kromě jiných předpisů a nařízení musí respektovat ještě legislativní normy na ochranu přírody a krajiny.

Projekty

- ✿ Společný fond malých projektů CBC PHARE, Fond 9914, projekt „Rozvoj ekologického zemědělství, propagace ekologických potravin a ekologického hospodaření v regionu Šumava“
- ✿ Společný fond malých projektů CBC PHARE, Fond 2001, projekt „Rozvoj ekologického zemědělství na Šumavě“
- ✿ Sapard, realizovány 3 projekty „Modernizace zimoviště pro skot“

Odborná exkurze členů RC Šumava v SRN

Akce

- ✿ 4. 2. - odborný seminář ve Vimperku k problematice zemědělské ekologické výroby, dotací, vstupu ČR do EU
- ✿ 14. - 15. 2. - účast na veletrhu BioFach v Norimberku
- ✿ 7. - 8. 4. - odborný seminář a přednáška k racionální výživě spojená s ochutnávkou biopotravin v Novém Dvoře u Vimperku
- ✿ 9. - 12. 4. - účast na odborném semináři k ekologickému zemědělskému hospoda-

ření v příhraničních oblastech v Železně Rudě

- ❁ 6. - 7. 5. - odborná exkurze po ekologických farmách a zpracovatelských podnicích v SRN
- ❁ 29. 5. - návštěva předsedy Evropského parlamentu Patrika Coxe s doprovodem na členské ekofarmě Ing. Kamíra v Borové u Chvalšín
- ❁ 19. 9. - zasedání rady svazu ve Chvalšínách
- ❁ 20. 9. - uspořádání celostátních Biodožinek na členské ekofarmě v Borové u Chvalšín
- ❁ 9. 10. - účast na Česko-Rakouském semináři o biopotravinách v Českých Budějovicích
- ❁ 11. - 12. 11. - organizace seminářů o EZ a účast členů RC na vzdělávacích seminářích (projekt SAPARD - EPOS) v Klatovech
- ❁ 18. - 19. 11. - organizace seminářů o EZ a účast členů RC na vzdělávacích seminářích (projekt SAPARD - EPOS) v Českých Budějovicích

Milan Skolek, Kateřina Vlášková

PRO-BIO RC Polabí

Správce RC: Ing. Škeřík J., CSc.

Výbor RC: Mičák L., Tachecí K., Groman J.

Farma Country Life v Nenačovicích u Berouna

Během roku provádělo RC individuální terénní poradenství na farmách k přípravě na kontrolu a odstraňování závad po kontrole. Poradenství probíhalo také v rámci uspořádaných seminářů a po telefonu.

Jednou ze specialit regionálního centra Polabí je každoroční pořádání polního dne v Pokusné stanici ekologického zemědělství v Uhříněvsi. Na této stanici se na jediné certifikované pokusné ploše v ČR koná přehlídka pokusů agrotechnických a odrůdových v systému EZ. Seminář k odrůdám na této akci je podporován dotačním titulem 9 Ab 3. Výsledky pokusné stanice byly prezentovány na Bioakademii v Lednici.

Informace o členech RC

33 členů, z toho 14 zemědělců, 14 obchodů a podniků služeb a 5 čestných členů. Struktura zemědělců v regionu je pestrá - zelináři, hospodáři na orné půdě a chovatelé masného skotu. Region RC Polabí je poměrně rozsáhlý a nejednotný co se týká přírodních podmínek. Větší část leží v intenzivní zemědělské oblasti Polabské nížiny a jen okrajově v méně úrodných oblastech.

Akce

- ❁ 19. 2. - pořádání semináře na téma - zákon, registrace, hlášení za uplynulý rok
- ❁ 23. 6. - pořádání Polního dne v Uhříněvsi
- ❁ 19. - 21. 9 - účast na Biojarmarku v Praze Barrandově - prodej a propagace bioproduktů členů RC
- ❁ 13. 11. - pořádání semináře na téma - regulace plevelů, kontrola
- ❁ 24. 11. - organizace semináře v rámci Sapard v Mladé Boleslavi
- ❁ 25. 11. - organizace semináře v rámci Sapard v Kladně

Josef Škeřík

PRO-BIO RC Litomyšl

Správce RC: Ing. Chlad F.

Výbor RC: Ing. Chlad F., Ing. Chladová J., Ing. Hejl J., Ing. Vraný M., Janský J.

Třetí rok činnosti RC Litomyšl navazoval a rozvíjel aktivity, kterým byl dán základ v roce 2001 při jeho založení. Proběhly schůzky, poradenství, seminář. Byli jsme zapojeni do celosvazové činnosti zaměřené na osvětu a propagaci EZ. Podařilo se vytvořit samostatné webové stránky RC Litomyšl. Několik členů úspěšně ukončilo akreditační řízení v oblasti poradenství pro EZ (Chlad, Chladová, Vraný). Třetí rok činnosti byl úspěšný jak z hlediska zlepšené spolupráce, tak podstatně vyšší spoluúčasti členů regionu z řad farmářů. Na RC se obracela veřejnost z řad spotřebitelů a spoluobčanů s podněty na společné řešení, rady a získání informací. Rozšíření činnosti a služeb RC je do značné míry limitováno finančními možnostmi, proto je řešení částečně plněno pracemi na projektech.

Informace o členech RC

RC Litomyšl má 30 členů. Prioritou pro rok 2003 byla individuální poradenská činnost a postupné rozšiřování služeb především pro členy svazu PRO-BIO i pro nově přichozí zájemce (8 nových zájemců).

Konzultace jsou prováděny pro členy svazu dle potřeb průběžně (mobil, pevná linka, fax, e-mail), popř. osobní návštěvou farmy po předchozí dohodě. Daří se zajistit požadavky na individuální poradenství v terénu, je zaznamenán zvyšující se zájem o tento typ služeb.

Projekty

- ❁ Grant Pardubického kraje v oblasti životního prostředí
- ❁ Biokoridor pro chráněné druhy živočichů (Střední zahradnická technická škola v Litomyšli)

Akce

- ❁ leden - pracovní schůzka členů RC v Litomyšli
- ❁ 13. 2. - exkurze do Norimberku na BioFach 2003 pořádané RC Litomyšl
- ❁ 22. 4. - Den Země v Litomyšli - spoluorganizování, zajištění ochutnávky biopotravin
- ❁ propagační informace o ekologickém zemědělství

Pan Seidlman na své farmě Šunava - Moher

- ❁ červen - Bioakademie 2003 - účast zástupců RC
- ❁ 28. 6. - zorganizování tradičního poznávacího výletu pro litomyšlské mateřské centrum rodičů s dětmi na ekologickou farmu tentokrát do Obořic k paní Vaňáskové
- ❁ září - Harmonie 2003 v Praze - účast na společné expozici svazu
- ❁ 10. 11. - odborný seminář za účasti předních odborníků EZ v Deštném v Orlických horách v horské chatě Domov, sídle ekologické farmy pana Povolného

František Chlad

PRO-BIO RC Jižní Morava

Správce RC: Ing. Dukát V.

Výbor RC: Ing. Dukát V., Ing. Abrle J., Koháček V.

RC nabídlo svým členům pomoc v oblasti obecného poradenství, terénního poradenství, zajišťování osiv, odbytu bioprodukce a propagace EZ v regionu. Členové v průběhu roku kontaktovali RC a žádali o pomoc nebo spolupráci. Důležitou činností, kterou RC zajišťovalo, byl přenos informací a kontakt mezi svazem a jeho členy. RC zprostředkovalo na žádost jednotlivých členů osiva a sadbu v průběhu celého roku jak konvenčního osiva tak i osiva s certifikátem „vhodné pro EZ“.

U producenta biočajů, Sluneční brány v Čejkovicích

Informace o členech RC

20 členů - zaměření činnosti jednotlivých členů souvisí s oblastí hospodaření. 5 členů RC se specializuje na pěstování révy a výrobu biovína. Je zaznamenán nárůst ploch vinic z důvodu očekávání možnosti lepší realizace produkce v zahraničí po vstupu do EU. 6 členů se zabývá smluvním množstvím osiva polních plodin pro obchodní společnost Pro-Bio s.r.o. Staré Město. V průběhu loňského roku byla patrná tendence se více orientovat na pěstování zeleniny, léčivých rostlin a semen dýní. Důvodem jsou dobré možnosti odbytu do Rakouska a Německa.

Projekty

RC se nezapojilo samostatně v roce 2003 do žádného projektu.

✿ Ve spolupráci s EPOS byla na podzim 2003 zahájena příprava na cyklus vzdělávacích seminářů v rámci programu SAPARD.

Akce

✿ 3. 10. – spolupřátání Podzimního biojarmarku v Brně

Vojtech Dukát

PRO-BIO RC Humpolec

Správce RC: Ing. Doubek J.

Výbor RC: Ing. Doubek J., Ing. Teksl M., Horáček P., Endrle P., Klement P.

Exkurze na farmě Dobrovolných v Ratibořicích

Proběhla řada návštěv na farmách spojená s poradenstvím v oblasti provozu, kontroly a změn na farmách. Informace byly poskytovány telefonicky a korespondenčně. Bylo vyvinuto úsilí pro propagaci EZ a svazu PRO-BIO, což se projevilo ve zvýšeném zájmu o hospodaření v EZ a členství ve svazu. Hlavním cílem roku bylo poznat členy RC a jejich farmy, což se zčásti podařilo. Tento trend spolu s dalšími aktivitami bude pokračovat i v roce následujícím.

Informace o členech RC

37 členů, členství během roku ukončili 2 členové. Členská farma Dobrovolných získala ocenění svých výrobků „Česká biopotravina roku“ a od ASZ ocenění „Farma roku“.

RC se nepodílelo na žádných projektech.

Jiří Doubek

VÝROČNÍ ZPRÁVY ODBOBNÝCH POBOČEK SVAZU

PRO-BIO Liga ochrany spotřebitelů potravin a přátel ekologického zemědělství

Správce pobočky: Mgr. Zemanová H.

Výbor pobočky: Mgr. Průšová J., Zeman J., Ing. Osladilová R., Ing. Urban J.

PRO-BIO Liga, spotřebitelská pobočka Svazu ekologických zemědělců PRO-BIO, má za sebou první velmi úspěšný rok činnosti, který byl ve znamení zahájení reálných aktivit PRO-BIO Ligy v centru Prahy.

V prvním pololetí probíhala příprava na otevření informačního centra o EZ, biopotravinách a ekologicky šetrném životním stylu. PRO-BIO Liga se věnovala osvětové činnosti, nábory nových členů, provozovala informační servis pro členskou základnu a publikační činnost. Navázala také spolupráci s některými neziskovými organizacemi a státní správou a partnery pro své nové informační centrum - Nadace na ochranu zvířat, Aperió - společnost pro zdravé rodičovství. Probíhalo mapování škol se zájmem o projekt „BIO - řešení pro přírodu a člověka“.

V druhém pololetí bylo otevřeno informační centrum a zahájen provoz knihovny a čítárny, katalogizace knih. PRO-BIO Liga spolupracovala se školami, organizovala pravidelné biovečery pro veřejnost a workshopy pro odbornou veřejnost. Intenzivně pracovala v oblasti public relations a navázala rozsáhlou (i dlouhodobou) spolupráci s médii. Úzce spolupracovala s MŽP a ÚZPI. Pokračoval nábor nových členů a informační servis pro členskou základnu.

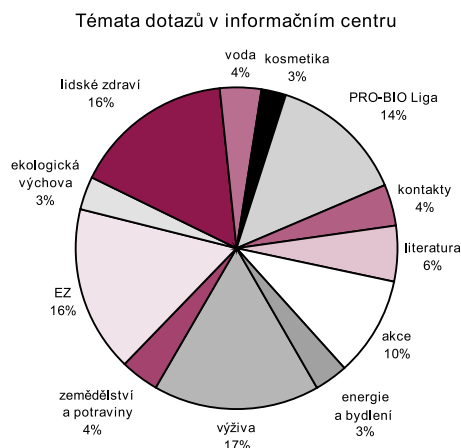
Informace o členech RC

144 členů - spotřebitelů

PRO-BIO Liga zasílá svým členům pravidelný informační bulletin „Ekotypy“. Členové PRO-BIO Ligy mají slevy na akce pořádané svazem PRO-BIO a akce v Albio centru.

Oblasti činnosti

✿ Informační centrum zahájilo svůj provoz v srpnu 2003. Dvousměnný provoz zajišťuje PRO-BIO Liga společně s Aperiem a Nadačí na ochranu zvířat. Zájemci zde naleznou informace z oblasti biopotravin,

Zástupci PRO-BIO Ligy na Harmonii 2003

ekologického zemědělství, ochrany přírody, zdravého těhotenství a rodičovství, ekologické domácnosti atd. K dispozici jsou zdarma informační materiály MŽP, ÚZPI a dalších organizací. Informační centrum je distribučním místem knih MŽP, součástí je možnost přístupu na internet, prodej knih, časopisů, videokazet a CD.

✿ PRO-BIO Liga nabízela školám pedagogický projekt „BIO - řešení pro přírodu a člověka“. Uspořádala 9 pedagogických projektů, kdy navštívila základní, střední škol a vysoké školy. Organizovala osvětové akce a Biovečery pro širokou veřejnost, pravidelné workshopy pro odbornou veřejnost ve spolupráci s ÚZPI.

✿ pravidelná spolupráce s médii a realizace informačního bulletinu pro členy.

Hana Zemanová

PRO-BIO prodej a marketing biopotravin

Správce pobočky: Mgr. Václavík T.

Výbor pobočky: Chladová J., Krupičková L., Jiránek O., Kautz R., Pozděna F.

V roce 2003 byla vytvořena samostatná právní subjektivita odborné pobočky s názvem PRO-BIO prodej a marketing biopotravin, pobočka vydala stanovy a byl zvolen Výbor pobočky.

Během roku bylo zajištěno členům (prodejním biopotravin) poradenství v oblasti prodeje, marketingu a řízení prodejny. Pobočka uspořádala odborný seminář „Marketing v bioprodejně“. Podílela se na vzdělávacím projektu pro prodejny biopotravin financovaného z programu EU Leonardo da Vinci „E(co)-Qualify“, který bude realizován v roce 2004. Pravidelně informovala své členské prodejny vydáváním bulletinu „Bio Obchod“. Pobočka vypracovala nové Směrnice PRO-BIO pro bioprodejny, které nabývají platnosti 1. 1. 2004. Správce pobočky se zapojil do práce Akčního týmu, který vypracoval Akční plán rozvoje ekologického zemědělství v ČR.

Informace o členech RC

50 členských prodejen

Projekty

✿ partner v celoevropském projektu „E(co)-Qualify“ - Zavedení vzdělávání vedoucích prodejců a prodáváčů biopotravin s podporou PC a vytvoření evropských kvalifikačních standardů pro prodejce biopotravin

PRO-BIO prodejna manželů Chladových v Litomyšli

- ✿ hlavní řešitel projektů: „Průmyslové zemědělství a naše zdraví“ (podpořeno MŽP, 2003), „Pesticidy a naše zdraví“ (podpořeno PAN Germany, 2003),
- ✿ spolupráce na organizaci soutěže „Česká biopotravina roku 2003“ (podpořeno Nadací Partnerství, 2003)

Akce

- ✿ 23. 2. a 2. 3. - Celostátní volební setkání členů pobočky v Brně a v Praze
- ✿ 11. 9. - organizace vyhlášení „České biopotraviny roku“
- ✿ 26. 10. - organizace odborné exkurze na veletrh biopotravin do Vídně
- ✿ 16. 11. - Celostátní setkání členů pobočky v Nenačovicích na farmě Country Life

Tomáš Václavík

Biodynamická sekce

Sekce uspořádala v srpnu na farmě Kout ve Fořtu třetí pokračování semináře o zdravé výživě a vaření, lektorkou byla opět Annegret Bohmertová ze Švýcarska. Seminář podpořil švýcarský spolek SVWO. Sekce zařadila vznikající zařízení pro mentálně postižené Camphill České Kopisty, kde vzniká také biologicko-dynamické hospodářství zaměřené na pěstování biozeleniny. Byla vypracován souhrnný naučný text o biodynamickém zemědělství a jeho filozofických aspektech,

kteřý byl zařazen jako samostatná kapitola do nové učebnice EZ.

V průběhu roku byl distribuován kalendář Výsevny dny 2003 a připraven a vydán nový kalendář na rok 2004.

Radomil Hradil

Svépomocný fond

Předseda fondu: Ing. Urban J.

Rada fondu: Chlupáčková H., Abrlová J., Ing. Toman K., Ing. Daněk S.

Rada fondu se scházela čtvrtletně a její rozhodnutí ještě následně schvalovala rada svazu PRO-BIO. Bylo poskytnuto celkem 17 půjček v celkové hodnotě 1 965 000 Kč a jeden výjimečný dar (15.000,- Kč) na překlenutí potíží hospodářství po požáru kravína. Prioritou byl i nadále výkup či vlastní zpracování a prodej biopotravin, případně spolufinancování marketingově zaměřených investic – např. v programech Sapard či OP zemědělství.

Bohužel žádostí se zaměřením na marketing biopotravin se nesešlo dostatek a tak byly uspokojeny i žádosti o půjčky na nákup strojů, zařízení a budov či na překonání živelných pohrom.

Partnerské organizace

V roce 2003 jsme spolupracovali s řadou organizací a institucí, kterým děkujeme za úspěšnou spolupráci.

Domácí partneři:

- Ministerstvo zemědělství ČR
- Ministerstvo životního prostředí ČR
- KEZ, o.p.s., Chrudim
- EPOS, Spolek poradců EZ v ČR
- ÚZPI, Praha
- Výzkumný ústav rostlinné výroby (VÚRV), Praha Ruzyně

- Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky, Praha a Brno
- Výzkumný ústav živočišné výroby, Praha Uhřetěves
- Univerzita Palackého, Přírodovědecká fakulta, Olomouc
- Mendelova lesnická a zemědělská univerzita, Brno
- Česká zemědělská univerzita, Praha
- REC, kancelář pro ČR
- Svaz marginálních oblastí
- Nadace Partnerství, Brno
- Nadace na ochranu zvířat
- Nakladatelství Martina Sedláčka, Praha
- Studio Reprotisk, Šumperk
- VH Press, Hradec Králové
- Agritec, Šumperk
- Zelený kruh, Praha
- Euromontana Bohemia, Šumperk

a další.

Zahraníční partneři:

- Světová asociace ekologického zemědělství IFOAM
- Výzkumný ústav ekologického zemědělství FIBL, Švýcarsko
- Lucemburská nadace Helleg fir d'Natur
- Nadace Heinricha Bölla HBS, Berlín a Praha
- Spolkové ministerstvo BMLFUW, Rakousko
- Německý svaz ekozemědělců Bioland
- Slovenský svaz ekozemědělců Ekotrend, Myjava
- Rakouský svaz ekozemědělců Bio Ernte
- Rakouský spolek EUPRI, Geras
- Švýcarský spolek SVWO, Malans
- Středoevropská iniciativa CEI, Trieste
- Německá vzdělávací agentura Equalita, Kolín n. Rýnem

a další.

Orgány svazu

Rada svazu:

1. Perlinger Zdeněk, Ing. - předseda
2. Urban Jiří, Ing. - místopředseda
3. Winter František - místopředseda
4. Abrlová Jarmila
5. Daněk Josef, MVDr.
6. Daněk Stanislav, Ing.
7. Drgáč Milan, Ing.
8. Dukát Vojtěch, Ing.
9. Holub František, Ing.
10. Hrach Jaroslav
11. Chlad František, Ing.
12. Chlupáčková Hana
13. Jiránek Otakar
14. Kitzler Lubor
15. Krtouš Vladimír, Ing.
16. Malíková Alena, Ing.
17. Polák Jan
18. Škeřík Josef, Ing., CSc.
19. Doubek Jiří, Ing.
20. Toman Kamil, Ing.

Revizní komise:

1. Šašínska Jaroslav, Ing.
2. Šimáková Radoslava
3. Köhler Walter

Manažer svazu:

Trávníček Petr, Ing.

Půjčky poskytnuté ze Svépomočného fondu v roce 2003

Dlužník	Účel půjčky	Výše půjčky
Ekodružstvo Severozápad	výkup bioprodukce od členů - biohovězí	400 000 Kč
IS pro rozvoj Moravských Kopanic	předfinancování grantu	40 000 Kč
Jadlovský Petr	nákup plemenného býka a sekačky	50 000 Kč
Kučera Bohumil	vybudování skladu ovoce	75 000 Kč
Marková Jaroslava	rozvoj agroturistiky	100 000 Kč
Moudrý Jaroslav	krátkodobé překlenutí platební neschopnosti - krach Union banky	50 000 Kč
Netík Jaroslav	nákup traktoru	100 000 Kč
Pastva Josef	nákup svinovacieho lisu	50 000 Kč
Plíšek Bedřich, Ing.	nákup kultivátoru a postřikovače	100 000 Kč
Podstavek Ondřej	vybudování dojírny a mléčnice	80 000 Kč
Sedláček Ladislav	nákup plemenného býka	40 000 Kč
Ščuglík Ondřej	výstavba kompostárny	100 000 Kč
Šmíd Jaroslav	rekonstrukce zdevastované střechy	30 000 Kč
Šourek Jaroslav	přístavba a stavební úpravy minimlékárny	100 000 Kč
Štajgl Miroslav	opláštění obloukových hal	50 000 Kč
TOSOVSÝ s.r.o.	nákup traktoru	100 000 Kč
ZD Starý Hrozenkov	nákup hospodářské budovy	500 000 Kč
Celkem		1 965 000 Kč

Příloha

Přehled akcí:

28. 1. SZEŠ Dalovice, seminář „Jak využít program Sapard“
Organizace: RC Severozápadní Čechy
4. 2. Vimperk, odborný seminář k problematice ekologického hospodaření a dotací
Organizace: RC Šumava
7. 2. VŠCHT Praha, seminář „Kvalita biopotravin“
účast: RC Severozápadní Čechy, svaz PRO-BIO, PRO-BIO Liga
13. - 14. 2. Mezinárodní konference IFOAM, Spolkového ministerstva zemědělství a ochrany spotřebitele SRN v Norimberku
účast: svaz PRO-BIO
13. - 16. 2. Norimberk Německo, veletrh BioFach - samostatná expozice svazu PRO-BIO a jeho členů + přednáška zástupců svazu
Organizace: PRO-BIO prodej a marketing biopotravin a svaz PRO-BIO
14. 2. Norimberk Německo, 2 samostatné zájezdy na veletrh BioFach
Organizace: RC Severozápadní Čechy, svaz PRO-BIO
19. 2. Seminář na téma - zákon, registrace, hlášení za uplynulý rok
Organizace: RC Polabí
23. 2. Toulcův dvůr Praha, Setkání prodejců biopotravin
Organizace: PRO-BIO prodej a marketing biopotravin
24. - 26. 2. Vídeň Rakousko, Mezinárodní vědecká konference „Ekologické zemědělství je zemědělství budoucnosti“
účast: svaz PRO-BIO
2. 3. Restaurace Aura Brno, Setkání prodejců biopotravin
Organizace: PRO-BIO prodej a marketing biopotravin
20. 3. Hotel Dlouhé stráně Kouty nad Desnou, Rada svazu PRO-BIO
20. - 21. 3. Hotel Dlouhé stráně Kouty nad Desnou, Valná hromada svazu PRO-BIO spojená se seminářem „České ekologické zemědělství po vstupu do EU“
Organizace: svaz PRO-BIO
7. - 8. 4. Vimperk, odborný seminář a přednáška o racionální výživě spojená s ochutnávkou
Organizace: RC Šumava
9. - 12. 4. Železná Ruda, odborný seminář k ekologickému zemědělství v příhraničních oblastech
účast: RC Šumava
15. 4. Albio Praha, Rada svazu
18. - 19. 4. Ústí nad Labem, seminář „Zemědělská politika v EU“
Organizace: RC Severozápadní Čechy
22. 4. Litomyšl, Den Země - ochutnávka biopotravin a informace o EZ
Účast: RC Litomyšl
25. - 27. 4. Exkurze pro holandskou nadaci Avalon a jejich projektové partnery
Organizace: RC Bílé Karpaty
2. 5. Německo, exkurze na ekologické farmy Bavorska
Účast: RC Severozápadní Čechy
6. - 7. 5. Německo, odborná exkurze po ekologických farmách a zpracovatelských podnicích
Organizace: RC Šumava
23. 5. Ostrava Proskovice, ochutnávka biopotravin v mateřské škole v rámci projektu „Biopotraviny pro Moravskoslezský kraj“
Organizace: RC Moravská brána
24. 5. Děčín, Biojarmark - informační stánek o EZ
Účast: RC Severovýchod
31. 5. Farma Filoun Plavy, Vyhlášení nejlepšího ekologického zemědělce roku spojeného s kurzem „Výroba sýrů v minimlékárně na ekofarmě“
Organizace: Svaz PRO-BIO, spolupráce PRO-BIO RC Severovýchod
4. 6. Region Karlovarsko, návštěva farmářů ze Saska na českých ekofarmách
Organizace: RC Severozápadní Čechy
9. 6. Region Karlovarsko, návštěva farmářů z Bavorska na českých ekofarmách
Organizace: RC Severozápadní Čechy
11. - 12. 6. Šumperk, exkurze studentů a profesorů z univerzity z Kasselu
Organizace: svaz PRO-BIO
12. 6. Chrudim, Biojarmark - informační stánek o EZ
Účast: svaz PRO-BIO
16. - 18. 6. Lednice na Moravě, Bioakademie - 3. Evropská letní akademie ekologického zemědělství
Organizace: svaz PRO-BIO
19. - 21. 6. Exkurze švýcarských poradců do členských podniků svazu PRO-BIO
Organizace: svaz PRO-BIO
20. - 22. 6. St. Město u Uh. Hradiště, Zahrada Moravy, informační stánek o EZ
Účast: RC Bílé Karpaty
23. 6. Pokusná stanice KRV AF ČZU Praha Uhřetěves, přehlídka polních pokusů
Organizace: RC Polabí
28. 6. Farma Vaňásková Obořice, tradiční poznávací výlet pro litomyšlské mateřské centrum rodičů s dětmi na ekologickou farmu
Organizace: RC Litomyšl
29. 6. SZEŠ Humpolec, seminář „Marketing prodejen zdravé výživy a biopotravin“
Organizace: PRO-BIO prodej a marketing biopotravin
7. - 10. 8. Biodynamický statek ve Fořtu u Vrchlabí, praktický seminář „Výživa člověka“
Organizace: Biodynamická sekce
14. 8. Šumperk, Dožínky - informační stánek o EZ
Účast: svaz PRO-BIO
23. 8. Velká nad Veličkou, Bělokarpatské biodožínky a Ozvěny Hornácka
Organizace: PRO-BIO RC Bílé Karpaty
2. 9. Střední zdravotnická škola Šumperk, Přednáška „Ekologické zemědělství a biopotraviny“
Organizace: svaz PRO-BIO
5. 9. Taiti akademie Praha, Večer o EZ a biopotravinách
Organizace: PRO-BIO Liga spotřebitelů
6. 9. Ekologická farma pana Bartoně Ležnice, Ležnické biodožínky
Organizace: RC Severozápadní Čechy
11. 9. IC Praha, tisková konference k vyhlášení soutěže Biopotravina roku + otevření 1. biocentra v ČR
Organizace: PRO-BIO Liga spotřebitelů a PRO-BIO prodej a marketing biopotravin
11. 9. Letňanské výstaviště Praha, Vyhlášení České biopotraviny roku
Organizace: PRO-BIO prodej a marketing biopotravin
11. - 13. 9. Letňanské výstaviště Praha, Harmonie - společná prodejní expozice biopotravin a bioproduktů členů Svazu PRO-BIO
Organizace: svaz PRO-BIO
19. 9. Chvalšiny, Rada svazu
19. - 20. 9. Solární ekopavilon v Praze na Barandově, Biojarmark
účast: svaz PRO-BIO, RC Polabí, PRO-BIO Liga spotřebitelů
20. 9. Ekologická farma v Borové u Chvalšín, Celostátní biodožínky
Organizace: RC Šumava a svaz PRO-BIO
23. 9. Chrudim, Biojarmark - informační stánek o EZ
Účast: svaz PRO-BIO
27. 9. Sychrov, Mohleské slavnosti a Biojarmark
Organizace: RC Severovýchod a RC Severozápadní Čechy
3. 10. Brno, Biojarmark - informační stánek o EZ
Účast: RC Jižní Morava

9. 10. České Budějovice, Česko-Rakouský seminář o biopotravinách
Účast: RC Šumava
10. 10. Český Těšín, Biojarmark Natura - informační stánek o EZ
Účast: RC Moravská brána
15. 10. Bojkovice, přednáška „Biopotraviny a jejich vliv na zdraví lidí“
Účast: RC Bílé Karpaty
15. - 19. 10. Maďarsko, exkurze členů svazu PRO-BIO na maďarské ekologické farmy
Organizace: svaz PRO-BIO
17. 10. Dalovice, seminář „Pěstování krmných plodin v EZ“
Organizace: RC Severozápadní Čechy
21. 10. IC Praha, biovečer na téma „Co znamená, když se řekne biozahrada“
Organizace: PRO-BIO Liga spotřebitelů
21. 10. ZŠ Starý Hrozenkov, přednáška „Biopotraviny a jejich vliv na zdraví lidí“
Účast: zástupce RC Bílé Karpaty
22. 10. Exkurze ze Správy CHKO Moravský krasu na ekologické farmy v CHKO Bílé Karpaty
Organizace: RC Bílé Karpaty
23. - 25. 10. Praha, Veletrh PragaAgro - informační stánek
účast: PRO-BIO Liga spotřebitelů
26. 10. Rakousko, zájezd na rakouský Bioveletrh Haus Messe
Organizace: PRO-BIO prodej a marketing biopotravin
4. 11. IC Praha, biovečer na téma „Přírodní kosmetika z ekologického zemědělství“
Organizace: PRO-BIO Liga spotřebitelů
7. - 8. 11. Exkurze členů ze Severozápadních Čech do RC Jeseníky
Organizace: Severozápadní Čechy a RC Jeseníky
11. 11. IC Praha, biovečer na téma „Feng-Shuei: Móda nebo životní styl, ekologické prvky v architektuře“
Organizace: PRO-BIO Liga spotřebitelů
11. - 12. 11. Klatovy, seminář o EZ
Organizace: RC Šumava
11. - 12. 11. České Budějovice, seminář o EZ
Organizace: RC Šumava
13. 11. Seminář na téma - regulace plevelů, kontrola
Organizace: RC Polabí
16. 11. Ekologická farma Country Life v Nenačovicích, celostátní setkání členských bioprodejen PRO-BIO
Organizace: PRO-BIO prodej a marketing biopotravin
17. - 21. 11. Prostějov, Dny zdraví - informační expozice svazu PRO-BIO
18. 11. IC Praha, biovečer na téma „Strava na podzim a v zimě“
Organizace: PRO-BIO Liga spotřebitelů
21. 11. SZeŠ Staré Město u Uherského Hradiště, seminář „Hospodaření na trvalých travních porostech v ekologickém zemědělství“
Organizace: RC Bílé Karpaty
24. - 29. 11. SZeŠ Dalovice, výstava Ekotrend
Organizace: RC Severozápadní Čechy
24. 11. Mladá Boleslav, seminář o EZ
Organizace: RC Polabí
25. 11. Kladno, seminář o EZ
Organizace: RC Polabí
25. 11. IC Praha, Velký diskuzní večer „BIO pro a proti“
Organizace: PRO-BIO Liga spotřebitelů
28. - 30. 11. Dráždany Německo, Sněm strany „Zelených“
účast: svaz PRO-BIO
29. 11. Uherské Hradiště, seminář „Ekologické zemědělství - šetrné hospodaření v krajině“ v rámci festivalu TSTTT
Organizace: RC Bílé Karpaty a svaz PRO-BIO
2. 12. IC Praha, biovečer na téma „Tajemství výrobců potravin“
Organizace: PRO-BIO Liga spotřebitelů
5. 12. Praha, Vánoční biojarmark
Účast: svaz PRO-BIO a PRO-BIO Liga spotřebitelů
5. 12. Freiburg Německo, seminář „Bio braucht Demokratie“
Účast: svaz PRO-BIO
15. 12. Albio Praha, Rada svazu
16. 12. IC Praha, II. vánoční Bio-raut a vánoční koncert
Organizace: PRO-BIO Liga spotřebitelů
16. - 17. 12. Nový Jičín, seminář o EZ
Organizace: RC Moravská brána
17. 12. Regensburg Německo, Valná hromada svazu Biolandu
Účast: svaz PRO-BIO
18. - 19. 12. Linz Rakousko, schůzka čtyř zemí - Švýcarska, Rakouska, Německa a České republiky
Účast: svaz PRO-BIO

Zpráva o hospodaření svazu za rok 2003

Náklady	7 807 227,31 Kč
* na činnost svazu	6 973 032,53 Kč
Mzdové náklady zaměstnanců	1 065 600,00 Kč
Mzdové náklady DPP	335 881,00 Kč
Sociální, zdravotní a úrazové pojištění	374 858,10 Kč
Refundace mezd	4 630,00 Kč
Odměny členům statutárních orgánů	120 500,00 Kč
Náklady na civilní službu	52 940,00 Kč
Nákup stravenek pro zaměstnance	16 105,25 Kč
Cestovné zaměstnanců	137 227,24 Kč
Cestovné zaměstnanců na DPP	51 793,88 Kč
Cestovné členů statutárních orgánů	121 608,10 Kč
Vydané publikace	157 151,99 Kč
Kancelářské potřeby	46 655,09 Kč
Ostatní spotřeba materiálu	328 635,88 Kč
Spotřeba drobného hmotného majetku	92 349,90 Kč
Spotřeba energie a ostatních neskladovatelných dodávek	5 633,80 Kč
Nakoupené zboží (Harmonie, Bioakademie, publikace)	169 554,19 Kč
Opravy a udržování	18 150,10 Kč
Náklady na reprezentaci	36 801,65 Kč
Nájemné a služby spojené s nájemným	142 003,88 Kč
Poštovné a výkony spojů	177 287,18 Kč
Poradenské a jiné odborné služby	768 091,15 Kč
Školení, semináře a exkurze	75 435,38 Kč
Spotřeba drobného nehmotného majetku	29 400,00 Kč
Ostatní nakupované služby	904 795,25 Kč
Režie účtované regionálními centry	1 242 384,70 Kč
Členské příspěvky organizacím	19 526,80 Kč
Silniční daň	1 100,00 Kč
Poplatky správní, soudní, místní	4 200,00 Kč
Odpisy dlouhodobého majetku	285 938,00 Kč
Pojištění majetku	3 063,50 Kč
Kurzové ztráty	41 213,87 Kč
Bankovní poplatky a ostatní finanční náklady	42 633,05 Kč
Dary	272,61 Kč
Neuznatelné daňové náklady	2 094,84 Kč
Ostatní provozní náklady	86 780,65 Kč
Mimořádné provozní náklady	10 735,50 Kč
* na realizaci poskytnutých grantů a dotací	834 194,78 Kč
Mzdové náklady	17 292,00 Kč
Odměny a cestovné členů statutárních orgánů	2 169,20 Kč
Sociální a zdravotní pojištění	2 800,00 Kč
Cestovné	12 013,60 Kč
Kancelářské potřeby	12 934,06 Kč
Ostatní spotřeba materiálu	81 476,20 Kč
Spotřeba drobného hmotného majetku	26 061,40 Kč
Nájemné a služby spojené s nájemným	120 077,20 Kč
Poštovné a výkony spojů	56 515,13 Kč
Poradenské a jiné odborné služby	446 542,00 Kč
Školení, semináře, exkurze, veletrhy, výstavy	884,20 Kč
Ostatní nakupované služby	55 429,79 Kč
Výnosy	8 190 494,01 Kč
Členské příspěvky - ekozemědělci	3 525 957,00 Kč
Členské příspěvky - PRO-BIO LIGA	70 612,00 Kč
Tržby za vlastní výkony, zboží a činnost	2 237 488,27 Kč
Změna stavu zásob nedokončené výroby	32 117,50 Kč
Úroky z běžného účtu	7 278,46 Kč
Smluvní úroky z půjčky - leasing SF	51 167,75 Kč
Smluvní úroky z úvěru	3 791,67 Kč
Kurzové zisky	34 475,30 Kč
Ostatní výnosy	156 875,99 Kč
Dary na ekologii - Nadace „Hélle fir d'Natur“, Bioland	797 251,77 Kč
Finanční příspěvky na Bioacademii Lednice	601 168,45 Kč
Mimořádné provozní výnosy	25 352,00 Kč
Tržby z prodeje materiálu	732,00 Kč
Grant Leonardo SRN	261 225,85 Kč
Dotace MŽP ČR	97 000,00 Kč
Dotace MŠMT ČR - Agritec	96 000,00 Kč
Dotace MZe ČR	180 000,00 Kč
Dotace Úřadu práce	12 000,00 Kč
Finanční majetek k 31. 12. 2003	
Pokladny (Kč, EUR, HUF)	41 516,44 Kč
Běžné účty (Kč, EUR)	1 201 721,97 Kč
Stav svépomocného fondu k 31. 12. 2003	1 938 905,50 Kč

Připravili: Zdeněk Perlinger, Petr Trávníček, Jiří Urban, Jiřina Pavelková, Renata Osladilová, Markéta Doubravská a správci RC a poboček

Finanční zprávu připravila: Marcela Adámková

Sazba a tisk: Reprotisk s.r.o.

Fotografie: archiv svazu PRO-BIO

Aktuální propagační materiály a publikace svazu PRO-BIO:

Agroenvironmentální opatření České republiky

Průvodce některými z dotačních titulů ministerstva zemědělství, jež jsou zaměřeny na ochranu životního prostředí a současně zemědělcům umožní získat další zdroje příjmů ze zemědělské činnosti. Brožura mapuje možnosti využití agroenvironmentálních opatření, jejich finanční zdroje, podmínky potřebné pro jejich dosažení, kombinovatelnost opatření a další užitečné informace.

Bulletin ekologického zemědělství č. 25

Bulletin na téma Bioakademie 2003 obsahuje nejdůležitější tématické přednášky z konference, zaměřené na ekologické zemědělství v produkčních oblastech, etiku zemědělce a kvalitu biopotravin.

Křížem krázem českým BIO světem

Brožura informuje o nových trendech v ekologickém zemědělství, o současné situaci na českém trhu s biopotravinami, o kvalitě biopotravin či vlivu biopotravin na lidské zdraví. Čtenáři se mohou dovědět něco více o tradičním ocenění ekofarmářů a biopotravin, akcích a výstavách nebo nahlédnou pod pokličku některých zajímavých farem.

Průmyslové zemědělství a naše zdraví

Brožura popisující negativa konvenčního zemědělství, jeho dopady na životní prostředí, ekonomické aspekty a vliv na lidské zdraví. Součástí je barevný plakát.

Učebnice ekologického zemědělství I. díl - Základy ekologického zemědělství, agroenvironmentální aspekty a pěstování rostlin

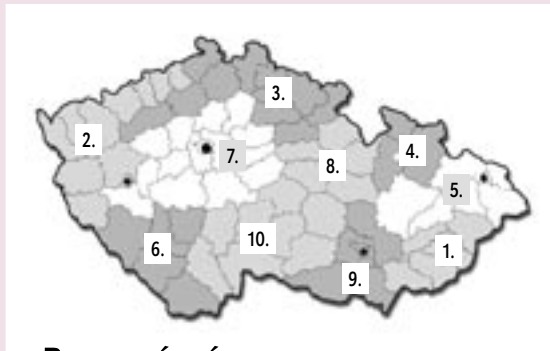
Komplexní učební materiál pro školy i praxi popisuje vývoj ekologického zemědělství, jeho vlivy na životní prostředí i zdraví populace, rozebírá specifika polní produkce, pěstování zeleniny, ovocnářství, vinařství a semenářství v podmínkách ekologického zemědělství. Na první díl učebnice naváže díl druhý, ve kterém bude zpracována problematika živočišné produkce, ekonomika podniku, marketing a příklady z praxe.

Výsevny dny 2004

Kalendář konstelací pro zahrádkáře a zemědělce; výsev, práce na poli a sklizeň podle přírodních kosmických rytmů; příznivé dny pro včelaře.

Blíže informace a možnost internetové objednávky
najdete na www.pro-bio.cz v sekci „Naše nabídka“
nebo na telefonním čísle 583 216 609.

REGIONÁLNÍ CENTRA

1. PRO-BIO regionální centrum Bílé Karpaty

Starý Hrozenkov - Ing. Milan Drgáč
Starý Hrozenkov 11, 687 74 Starý Hrozenkov
tel./fax: 572 696 323, iskopanice@razdva.cz

2. PRO-BIO regionální centrum Severozápadní Čechy

Dalovice - Ing. Zdeněk Perlinger
Hlavní 27, 362 63 Dalovice
tel.: 353 223 129, fax: 353 226 354
tel.: 607 103 244, perlinger@volny.cz

3. PRO-BIO regionální centrum Severovýchod

Velký Šenov - Jan Polák
Brtnická 360, 407 78 Velký Šenov
tel.: 606 694 802, zemspolvs@volny.cz

4. PRO-BIO regionální centrum Jeseníky

Šumperk - František Winter
Nemocniční 53, 787 01 Šumperk
tel.: 583 231 198, fax: 583 231 330
tel.: 602 533 707, rc.jeseniky@pro-bio.cz

5. PRO-BIO regionální centrum Moravská Brána

Příbor - Ing. Alena Malíková
Tyršova 705, 742 58 Příbor
tel.: 556 702 442, tel.: 604 470 634
ZA_Novy_Jicin@mze.cz

6. PRO-BIO regionální centrum Šumava

Zdíkov - Branišov - Ing. Vladimír Krtouš
Zdíkov - Branišov 9, 384 73 Stachy
tel.: 602 830 998, vladimir.krtous@npsumava.cz,
pro-bio@stachy.cz

7. PRO-BIO regionální centrum Polabí

Kostelec nad Černými Lesy - Ing. Josef Škeřík, Csc.
Kutnohorská 473/54
281 63 Kostelec nad Černými Lesy
tel.: 321 679 126, tel.: 777 757 991
skerikbio@email.cz

8. PRO-BIO regionální centrum Litomyšl

Litomyšl - Ing. František Chlad
Smetanovo nám. 87, 570 01 Litomyšl
tel.: 461 615 293, tel.: 603 218 413
j.chladova@worldonline.cz

9. PRO-BIO regionální centrum Jižní Morava

Troubsko - Ing. Vojtěch Dukát
Sadová 5, 664 41 Troubsko
tel.: 543 233 710, tel.: 724 227 506
dvo.dukat@quick.cz

10. PRO-BIO regionální centrum Humpolec

Humpolec - Ing. Jiří Doubek
Školní 764, 396 01 Humpolec
tel.: 565 532 069, tel.: 728 234 321
cer@pel.cz

ODBORNÉ POBOČKY

S CELOREPUBLIKOVOU PŮSOBNOSTÍ

PRO-BIO Liga ochrany spotřebitelů potravin a přátel ekologického zemědělství

Praha - Zemanová Hana
Truhlářská 20, 110 00 Praha 1
Tel.: 222 317 934, tel.: 603 546 204
bioliga@pro-bio.cz

PRO-BIO Prodej a marketing biopotravin

Moravské Knínice - Mgr. Václavík Tomáš
Vinohradská 261, 664 34 Moravské Knínice
Tel.: 541 263 456, tel.: 777 082 448
tom.vaclavik@volny.cz